

Nabovarmeværker skyder op i små bysamfund

Høje energipriser skaber incitament til, at landmænd bygger varmekærker, der skal forsyne naboerne. Det er ofte er en god idé, men et godt regelsæt mangler.

NABOVARME

Af journalist Flemming Rasmussen,
Dansk Fjernvarme

Små landsbysamfund har ofte flere ting til fælles. Der bor normalt landmænd, og ofte har de halm i overskud. Samtidig får landsbyens andre borgere ofte opvarmet stuerne ved hjælp af individuelle oliefyr.

Sammenlagt betyder det, at alle parter i lokalsamfundet i mange tilfælde vil kunne drage fordel af, at landmanden opretter sit eget lokale halmfyrede varmekærk. Værker af den type, der i små landsbysamfund opvarmer en mindre gruppe ejendomme i umiddelbar nærhed til værket, kaldes nabovarmeværker.

Direktør for Dansk Fjernvarmes Projektselskab og bestyrelsesmedlem i DanBio, Viktor Jensen, har i mange år beskæftiget sig med biomasse og derigennem opbygget et kendskab til nabovarmeværker. Han er ikke i tvivl om, at tiden og forholdene netop nu taler til fordel for den type projekter.

- Der findes, så vidt jeg ved, ikke en opgørelse over, hvor mange af denne type værker, der allerede nu findes rundt om i landet og heller ingen liste over, hvor mange der er ved at blive bygget. Men det er min helt klare fornemmelse, at der i disse år er stigende interesse for nabovarmeværkerne, og jeg kender til flere projekter, der er på vej netop nu, fortæller Viktor Jensen.

Firkantede regler

Når de danske landmænd således i stigende grad får interesse for at starte egne nabovarmeværker, er der et regelsæt, de skal følge. Men her bliver

De høje energipriser og et overskud af halm i landbruget gør det interessant for landmænd at etablere nabovarmeværker, der skal forsyne nærområdet med billig og miljøvenlig fjernvarme. Foto: Jørgen Schytte.

sagen en smule kompliceret. Ifølge Viktor Jensen tolker myndighederne sådan set spørgsmålet ganske klart, men også - ifølge hans opfattelse - noget firkantet.

Det er nemlig sådan, at hvis der ikke er tale om blokcentraler, altså anlæg i boligblokke, kollegier eller andre store enkeltstående bygningsanlæg, så er der tale om fjernvarmekærker. Der findes ikke noget ind imellem, og det, mener Viktor Jensen, er et klart problem.

- Nabovarmeværker er jo helt sikkert ikke blokcentraler, det ligger klart uden for den definition. Men hvis man går ind og kalder dem for rigtige fjernvarmekærker, bliver reglerne uhørt komplicerede i forhold til situationen. Nabovarmeværker er alt for små enheder til at bære varmeform-

syningslovens krav til rigtige fjernvarmekærker, mener han.

Manglen på klare og håndterbare regler for nabovarmeværker fører ifølge Viktor Jensen til, at varmekærkerne opføres efter noget tilfældige og forskellige principper. Det er lige fra løst sammensatte lokalaftaler til velorganiserede værker, der næsten drives som traditionelle fjernvarmekærker.

Landbruget laver start-håndbog

Det danske landbrug er ifølge Jens Kahr fra Sydhavsøernes Landboforening i store træk enig med Viktor Jensen i disse betragtninger.

Han har blandt andet hjulpet landmand Ole Seidenfaden, der på side 14 fortæller om sit kommende nabovarmeværk, til at opnå støtte fra EU. Og så arbejder han på at få sammensat

en mappe, der skal oplyse landmændene om reglerne, når de vil bygge nabovarmeværker.

- I landbruget er vi naturligvis også interesserede i, at have klare og ordnede forhold på dette område. Regler, der både tilgodeser landmanden og beskytter forbrugeren. Derfor søger jeg i øjeblikket EU om støtte til, at vi får lavet en startmappe, der trin for trin kan oplyse landmændene om, hvad de skal tænke på, når de opretter varmekærker, fortæller han.

Jens Kahr er overbevist om, at nabovarmeværkerne generelt er en rigtig god idé - både af energi- og miljømæssige hensyn, men også på grund af udviklingen i landdistrikterne.

- Det her er jo landdistriktudvikling, der vil noget. Hvis cirka 100 forbrugere til et nabovarmeværk kan spare 25 procent af varmeregningen ved at konvertere til fjernvarme er det immervæk en hel del penge, der bliver frigjort i sådan et lille samfund. Derudover gavner det landmanden og i et vist omfang også beskæftigelsen i nærområdet, siger han.

Nødvendigt med balance

Ifølge Viktor Jensen er der behov for at skabe et balanceret regelsæt, der beskytter forbrugerne og samtidig ikke er så kompliceret, så bureaukra-

tisk, at det i praksis bliver umuligt for eksempelvis landmænd, at drive nabovarmeværkerne. For de er ofte en god idé, mener Viktor Jensen, både for samfundet, lokalområdet, landmanden og forbrugerne.

- Faktisk står det jo direkte i den energipolitik, vi i øjeblikket retter os efter i Danmark, at vi skal gøre det. I bekendtgørelsen står der, at man skal tilstræbe at biomasseforsyne små lokalsamfund, som dem, der er tale om her og eksempelvis ikke lægge naturgas ud. Det er efter min vurdering ofte en naturlig og fornuftig måde at forsyne disse små bysamfund på, siger Viktor Jensen.

Han så gerne, at myndighederne oprettede et regelsæt for nabovarmeværker på under 1 MW, så der i fremtiden er både blokcentraler, nabovarmeværker og fjernvarmekærker i myndighedernes begrebsapparat.

Dansk Fjernvarmes direktør, Jørgen G. Jørgensen, er helt enig i Viktor Jensens betragtninger.

- Vi har set eksempler på vellykkede projekter, men vi har også set eksempler på, at de bliver oprettet efter noget vilkårlige principper. Dansk Fjernvarme går naturligvis ind for ordnede forhold, der også beskytter forbrugerne, så Viktor Jensens tan-

ker om et særligt regelsæt lyder fornuftige. Om grænsen lige skal være 1 MW, og hvordan det i øvrigt skal skrues sammen, må vi jo se på, siger Jørgen G. Jørgensen.

Helt generelt pointerer han, at det her, som i alle andre tilfælde, handler om at udnytte fjernvarme, hvor det er fornuftigt at gøre det.

- Som fjernvarmens organisation går vi ind for, at der skal være fjernvarme alle de steder, hvor det er fornuftigt, det vil sige både privat-, selskabs- og samfundsøkonomisk. Og det kan det sagtens vise sig at være i mange af de tilfælde, hvor man vil oprette nabovarmeværker. De positive egenskaber, fjernvarme har, er også gældende under mindre forhold, pointerer han.

fr@danskjernvarme.dk

SEMINAR

SEMINAR

- DanBio og Dansk Landbrugs Biosektion arrangerer i fællesskab et seminar om nabovarmeværker.
- Seminaret finder sted mandag den 20. november på Teknologisk Institut i Århus.
- Mere information følger senere på www.danbio.info.